

Minister Edukacji

Barbara Nowacka

DWM-WOPGM.473.156.2026.BP

Warszawa, 29 czerwca 2026 r.

*Szanowni Państwo Kuratorzy,
Szanowni Państwo Dyrektorzy,
Szanowni Państwo Nauczyciele,
Szanowni Państwo Przedstawiciele Organów Prowadzących Szkoły,*

Dotyczy: zmian w zasadach organizacji kształcenia i wsparcia uczniów z Ukrainy od dnia 1 września 2026 r.

Rok szkolny 2025/2026 jest ostatnim okresem, w którym obowiązują specjalne regulacje dotyczące edukacji dzieci przybywających z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi na terytorium tego państwa. Odchodzimy od przepisów przejściowych wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. *w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

Od 1 września 2026 r. wszyscy uczniowie z Ukrainy zostają włączeni w ogólny system kształcenia cudzoziemców w Polsce. Podlegać oni będą standardowym przepisom prawa oświatowego:

- 1) art. 165 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2026 r. poz. 820),
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. *w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw* (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2301 z późn. zm.).

Mając na uwadze konieczność prawidłowego zapewnienia ciągłości wsparcia uczniów z Ukrainy, przypominam o kluczowych obowiązkach i uprawnieniach uczniów wynikających z ww. aktów prawnych.

Uczniowie z Ukrainy podlegający obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, będą mają prawo do:

- 1) dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w wymiarze nie niższym niż 2 godz. tygodniowo, nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę;

- 2) pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

Ponadto:

- 1) dla uczniów, którzy wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, w której te osoby realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego,
- 2) uczniowie mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy,
- 3) w szkole może być zatrudniony asystent międzykulturowy, którego zadaniem jest wspieranie procesu integracji, pomoc w komunikacji na linii szkoła-dom oraz rozwiązywanie problemów adaptacyjnych.

Stosownie do art. 17 pkt 43 ustawy z dnia 23 stycznia 2026 r. *o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2026 r. poz. 203), do 4 marca 2027 r. wydłużono stosowanie przepisu, zgodnie z którym na stanowisku asystenta międzykulturowego może być zatrudniona osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego, jeżeli posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki. Do tego czasu, od osoby tej nie wymaga się znajomości języka polskiego potwierdzonej dokumentem.

Jednocześnie, dla osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca w Polsce albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.

Informuję także, że w art. 165 ust. 16 ustawy – Prawo oświatowe dodano pkt 3a, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, podstawę programową dodatkowej nauki języka polskiego, z uwzględnieniem ogólnych i szczegółowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiedzy i umiejętności z języka polskiego, a także warunków i sposobu realizacji tej podstawy programowej. Przepis ten wejdzie w życie 1 września 2027 r. Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy Państwowy, na zlecenie MEN, prowadzi już prace w tym zakresie. O szczegółach i wytycznych w tym zakresie będziemy Państwa informować na bieżąco.

Ponadto, do ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn.zm.) wprowadzono docelowe rozwiązanie regulujące w sposób szczególny warunki ukończenia szkoły podstawowej przez uczniów przybyłych do Polski z innych krajów. Dotyczy ono przypadków niezrealizowania przez uczniów wszystkich przedmiotów, z uwagi na ich realizowanie w klasach programowo niższych, które w Polsce zostały przez tych uczniów pominięte.

Jednocześnie rok szkolny 2026/2027 będzie kolejnym okresem realizacji rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła”¹.

Głównym jego celem jest wsparcie szkół, w których pobierają naukę uczniowie i uczennice z Ukrainy, poprzez stworzenie warunków, w których całe społeczności szkolne czują się bezpiecznie, a dzieci i młodzież mogą budować przyjazne relacje rówieśnicze oraz rozwijać swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje.

Program finansowany jest z projektu pn. „Wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS”, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS), działanie 04.17 „Szkoła dla wszystkich”.

Finansowanie działań przewidzianych w Programie obejmuje wszystkie województwa w Polsce i odbywa się w ramach trzech modułów:

Moduł 1. - Pomoc asystenta - dofinansowanie zatrudnienia asystentów², a tym samym zapewnienie pomocy w procesie integracji i adaptacji środowiska szkolnego,

Moduł 2. - Dobrostan społeczności szkolnej - dofinansowanie różnorodnych form wsparcia kierowanych do uczniów i uczennic, ich rodziców oraz kadr systemu oświaty, w tym działania służące wzmocnieniu profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego oraz wzmocnieniu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla przedstawicieli środowiska szkolnego,

Moduł 3. - Doskonalenie kadr systemu oświaty – dofinansowanie działań mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych kadr systemu oświaty w celu skutecznej integracji uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, zapewnienia im równych szans edukacyjnych oraz budowania otwartego i wspierającego środowiska szkolnego.

W realizację programu zaangażowani są wojewodowie, kuratorzy oświaty, instytucje podległe Ministerstwu – Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) i Instytut Badań Edukacyjnych Państwowy Instytut Badawczy (IBE PIB), a także organizacje pozarządowe.

Zachęcam Państwa do aktywnego uczestnictwa w programie. Udział w nim może przynieść długofalowe korzyści całej społeczności szkolnej.

¹ uchwała nr 60 Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2025 r. w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025-2027 (Monitor Polski 2025 r. poz. 648) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2025 r.

² Asystenci, o których mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Dziękuję za Państwa codzienną, pełną oddania pracę, profesjonalizm oraz konsekwentne budowanie bezpiecznego, pełnego szacunku i otwartości środowiska szkolnego. Życzę, aby te letnie miesiące były dla Państwa pełne spokoju, słońca i radości.

Z wyrazami szacunku

Barbara Nowacka
Minister Edukacji
/ – podpisano cyfrowo/